



Livsmedelspolicy för Vänersborgs kommun

Antagen av kommunfullmäktige 2008-02-6, § 6.

För samtliga livsmedel som upphandlas till kommunala kök i Vänersborgs kommun ska ställas grundläggande lagstiftningskrav på samtliga aktörer i livsmedelskedjan som säkerställer att hög livsmedelskvalitet erhålles, att miljöstörningar begränsas, att djur i livsmedelsproduktionen behandlas väl och skyddas mot lidande i enlighet med svensk djurskyddslagstiftning.

Dessutom ställs etiska krav inom vissa produktgrupper där detta särskilt efterfrågas.

All upphandling sker i enlighet med Vänersborgs kommuns upphandlingspolicy.



Tillämpningsanvisningar för Livsmedelspolicy för Vänersborgs kommun

Direktiv, förordningar, lagar och föreskrifter enligt nedanstående text gäller med senaste ändringar.

1. Kvalitetskrav enligt livsmedelslagstiftningen

Det ska säkerställas att EU:s livsmedelslagstiftning är uppfylld vid produktion, förädling och hantering av varje livsmedelsråvara/livsmedelsprodukt som Vänersborgs kommun köper in. Där den svenska livsmedelslagstiftningen kompletterar EU:s livsmedelslagstiftning bör även den svenska livsmedelslagstiftningen eller motsvarande lagstiftning vara uppfylld. Detta ska specificeras vid upphandling enligt följande:

1.1 EU:s grundläggande livsmedelsregler som ska vara uppfyllda

- *Förordning 178/2002 om livsmedelslagstiftning, inrättande av den europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och förfaranden i frågor om livsmedelssäkerhet (EU:s livsmedelslag)*
- *Förordning (EG) nr 852/2004 om livsmedelshygien*
- *Förordning (EG) nr 853/2004 om särskilda hygienregler för animaliska livsmedel*

1.2 Kompletterande nationell livsmedelslagstiftning (eller motsvarande) som ska vara uppfyllda vid produktion, bearbetning och distribution av livsmedel i Sverige

- *Livsmedelslagen (2006:804) med införda ändringar*
- *Livsmedelsförordningen (2006:813) med införda ändringar*

1.3 Övrigt angående livsmedelskvalitet och produktionskvalitet som ska vara uppfyllt

Slaktning ska ske enligt gällande TSE-förordning (*förordning 999/2001/EG, SLVFS 1996:32*). Speciellt riskmaterial (SRM) ska avlägsnas från livsmedels- och foderkedjan.

Livsmedelsprodukten ska vara fri från rests substanser, det vill säga rester av t ex läkemedel och bekämpningsmedel får ej överstiga de gränsvärden som anges i *förordning 2377/90/EEG om gränsvärden för högsta tillåtna restmängder av veterinärmedicinska läkemedel i livsmedel med animalsikt ursprung* respektive *förordning 396/2005/EG om gränsvärden för bekämpningsmedelsrester*.

Vid produktion av råvaran får hormoner eller andra ämnen ej ha använts i tillväxt- eller produktionshjälpande syfte (*direktiv 96/22/EG, SFS 1985:295*). Endast fodertillsatser godkända enligt *direktiv 70/524/EEG* eller *förordning 1831/2003/EG* får användas.

Preparat som är godkända inom EU som fodertillsats får användas (*direktiv 70/525/EEG*). Dimetridazol får ej användas.

Foder ska uppfylla EU-förordning *178/2002/EG*.

Livsmedelsproducerande djur får ej ha utfodrats med foder av animaliskt ursprung/med animaliska biprodukter (med undantag för biprodukter från mejeriindustrin, fiskmjöl till enkelmagade djur, hydrolyserat protein m m). (*TSE-förordning 999/2001/EG* med senaste ändring, *förordning 1774/2002/EG*, animaliska biprodukter, ABP.)

Produkt av nöt och gris ska komma från djur som är fria från tuberkulos, brucellos, mul- och klövsjuka och svinpest.

Produkt av kyckling/fågel/höns får ej härstamma från djur som slaktats på slakteri där det påvisats Newcastlejuka och Aviärintfluensa vid slakttillfället (*EU-direktiv 97/78/EG* av den 18 december 1997).

Samtliga animaliska livsmedelsprodukter ska vara fria från alla salmonellastereotyper (jfr SJVFS 1996:21).

Antibiotika får användas endast efter veterinär förskrivning och inte i annat syfte än att förebygga, påvisa, lindra eller bota sjukdom eller sjukdomssymptom.

Samtliga produkter som offererats ska vara korrekt märkta om de innehåller, består av eller har framställts av genetiskt modifierade organismer i enlighet med vad som föreskrivs i *förordning 1829/2003/EG* (jfr 1830/2003/EG som reglerar spårbarhet av GMO).

Enligt beslut i Kommunfullmäktige 19 juni 2001 ska kommunen inte medvetet köpa in GMO-livsmedel.

Samtliga animaliska livsmedelsprodukter ska vara ursprungsmärkta enligt principer i *förordning 1825/2000/EG* (kläckt/fött, uppfött, slaktat). För ägg gäller märkning enligt *förordning 2052/2003/EG*, *229520/03/EG*.

Fiskprodukter (frost, färsk, beredd, processad eller halvfabrikat) ska vara spårbarhetsmärkt med fångstzon, handelsbeteckning (vetenskapligt namn) och produktionsmetod (odlat/vilt) (*förordning 104/2000/EG*).

2. Kvalitetskrav enligt djurskyddslagstiftningen

Det ska säkerställas att EU:s grundläggande djurskyddsregler är uppfyllda vid produktion av varje livsmedelsråvara/livsmedelsprodukt som Vänersborgs kommun köper in. Där den svenska djurskyddslagstiftningen kompletterar EU:s djurskyddslagstiftning bör även den svenska djurskyddslagstiftningen eller motsvarande lagstiftning vara uppfylld. Detta ska specificeras vid upphandling enligt följande:

2.1 EU:s grundläggande djurskyddsregler som ska vara uppfyllda

- *Direktiv 1998/58/EG om skydd av animalieproduktionens djur (EGT 1998 nr L221)*
- *Direktiv 1993/119/EG om skydd av djur vid tidpunkt för slakt eller avlivning (EGT 1993 nr L)* (Slakt utan bedövning godtas ej för något kött i Vänersborgs kommun.)
- *Direktiv 1991/630/EEG om lägsta djurskyddskrav för svinhållning (EGT 1991 nr L)* med ändring enligt direktiv 2001/93/EG
- *Direktiv 1991/629/EEG om lägsta djurskyddskrav för kalvhållning*
- *Direktiv 1991/628/EEG om skydd av levande djur vid transport (EGT 1995 nr L148)*
- *Direktiv 1999/74/EG miniminormer för skyddet av värphöns*
- *Direktiv 2007/43 om minimiregler för skydd av slaktkycklingar*

2.2 Kompletterande nationell djurskyddslagstiftning (eller motsvarande) som bör vara uppfylld

Vid upphandling av konventionellt producerad livsmedelsråvara/livsmedelsprodukt följer Vänersborgs kommun Miljöstyrningsrådets upphandlingskriterier för kött, fågel och ägg.

Vid upphandling av ekologiskt producerad livsmedelsråvara/livsmedelsprodukt se punkt 3.4.

3. Kvalitetskrav enligt miljöskyddslagstiftningen

Det ska säkerställas att svensk miljöskyddslagstiftning är uppfylld vid produktion av varje svenskproducerad livsmedelsråvara/livsmedelsprodukt som Vänersborgs kommun köper in. EG-direktiv implementeras fortlöpande i den svenska miljöskyddslagstiftningen. Samma EG-direktiv som berör miljöhänsyn i jordbruk ska vara implementerade i andra länders miljölagstiftning och dessa miljökrav ska gälla oavkortat på samma sätt som de nationella enligt 3.2 nedan. Nya EU-gemensamma förordningar som träder i kraft har direkt tillämpning i Sverige och i andra EU-länder. Leverantörer ska kunna visa upp rutiner som säkerställer att produkterna är lagligt producerade i respektive land. Miljökraven ska specificeras vid upphandling enligt följande:

3.1 EU:s miljökrav angående spridning av stallgödsel

Mängden stallgödsel som sprids på animalieproducerande gårdar får inte överskrida 170 kg N per ha och år (*Dir 91/676/EEG*).

3.2 Nationell miljöskyddslagstiftning (eller motsvarande) som ska vara uppfylld

- *Miljöbalken (SFS 1998:808)* med införda ändringar, 12 kap om jordbruk och annan verksamhet är ett särskilt viktigt avsnitt.
- *Förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (SFS 1998:899)* med införda ändringar
- *Förordning om miljö kvalitetsnormer för fisk- och musselvatten (SFS 2001:554)* med införda ändringar
- *Förordning om miljöhänsyn i jordbruket (SFS 1998:915)* med införda ändringar

- *Förordning om kemiska produkter och biotekniska organismer (SFS 1998:941)* med införda ändringar
- *Förordning om verksamhetsutövares egenkontroll (SFS 1998:901)* med införda ändringar
- *Förordning om bekämpningsmedel (SFS 1998:947)*
- *Förordning om biocidprodukter (SFS 2000:338)* med införda ändringar
- *Avfallsförordningen (2001:1063)* med införda ändringar

3.3 Krav på minimerad miljöpåverkan vid produktion av frukt och grönsaker

Produktionen av frukt och grönsaker ska ha skett i enlighet med:

- Kriterierna i Global-GAP frukt och grönsaker eller
- kriterierna i Integrerad Produktion, IP, eller
- likvärdigt system eller produktionsmetoder som omfattar ovan angivna moment.

3.4 Övriga miljökrav som ska vara uppfyllda

Vid upphandling av ekologiska livsmedel ska produkterna uppfylla kriterierna enligt *förordning 2092/91/EEG om ekologisk produktion* (för växtodling) respektive *förordning 1804/99/EEG* (för djurproduktion).

Fiskprodukter upphandlas enligt fisklista för Miljöstyrningsrådets kriterier för fisk och skalldjur.

4. Etiska krav

Vid upphandling av varor där vi ställer etiska krav ska följande ILO konventioner vara uppfyllda:

- Nr 29 angående tvångs- eller obligatoriskt arbete
- Nr 87 angående föreningsfriheten och skydd för organisationsrätten
- Nr 98 angående tillämpningen av principerna för organisationsrätten och den kollektiva förhandlingsrätten
- Nr 100 angående lika lön för män och kvinnor, för arbete av lika värde
- Nr 105 angående avskaffande av tvångsarbete
- Nr 111 angående diskriminering i fråga om anställning och yrkesutövning
- Nr 138 om minimiålder för tillträde till arbete
- Nr 182 angående förbud mot barnarbete



Mål för Vänersborgs kommuns inköp av livsmedel

1. Ekologiska livsmedel

Vänersborgs kommun följer regeringens konsumtionsmål angående andelen ekologiska livsmedel år 2010. Som delmål bör 10 % av livsmedlen vara ekologiska år 2008.

2. Livsmedel som uppfyller ILO:s grundläggande konventioner om mänskliga rättigheter i arbetslivet (Etiska/ rättvisemärkt-produkter eller motsvarande som minst säkerställer att dessa ILO-konventioner uppfylls)

År 2008 bör 10 % av volymvärdet för produktgrupperna kaffe, te, kakao, råsocker och bananer utgöras av Rättvisemärkt-produkter eller motsvarande. Därefter ska volymvärdet öka successivt från år till år.

För produktgrupperna kakao, te och råsocker kan 100 % av volymvärdet 2008 utgöras av Rättvisemärkt-produkter eller motsvarande.